

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי כ"ז ניסן תשפ"ג | דף היומי בבלי: סוטה כ.
דף היומי בהלכה: מסימן קכ"ח סעיף י"ד עד אמצע סעיף י"ח 'ואחר'.
מוסר: שמירת הלשון - 'הוכח תוכיח' עד סוף פרק י"ז.
קנין חכמה הלימוד השבועי: ש. הפרישות פ"ג "והכת השניה" סוף פרק ד

**"מניסיוני אני יודע לומר שאחרי כל חג יש גל
הצטרפות, כי אנשים שבמשך החג החליטו
להצטרף, שומרים את ההצטרפות שלהם עד
לרגע שבו אפשר להירשם. אבל הפעם באופן
מיוחד, יש גל הצטרפות משמעותי מאוד"**

הרב חיים שיינברגר, רכז תכנית הדף היומי בהלכה של 'דרשו', מספר על הזינוק החד
במספר לומדי 'הדף היומי בהלכה', לרגל תחילת לימוד חלק ב' של המשנה ברורה

לפני המבחן הבא. בחודשים רגילים אנו מצליחים תמיד לעמוד ביעד הזה, אבל בחודש ניסן ובחודש תשרי, זה יותר מורכב, ובכל זאת, רוב רובם של הנבחנים מקבלים את הציון למבחן הקודם, לפני המבחן הבא."

אבל את עיקר תשומת הלב מקדיש הרב שיינברגר לנושא החם ביותר במשרדי 'דרשו' בימים אלו. ההצטרפות ההמונית "אצלנו ב'דרשו', הדנ"א של הארגון הוא כזה שכל הזמן רוצה להתרחב. עם כל נבחן נוסף שהצטרף ל'דרשו', אנחנו שמחים ומאושרים. זה כמו לקוח חשוב שהצטרף לחברה עסקית, כי הארגון כולו מבוסס על הרבצת תורה, הפצת תורה, הוספת לומדים, וכל הצטרפות משמחת אותנו מאוד.

"מניסיוני אני יודע לומר, שאחרי כל חג יש גל הצטרפות. כי אנשים שבמשך החג החליטו להצטרף, שומרים את ההצטרפות שלהם עד לרגע שבו אפשר להירשם.

"אבל הפעם באופן מיוחד, יש גל הצטרפות משמעותי מאוד, בגלל שבימים האחרונים התחלנו ללמוד את חלק ב' של המשנה ברורה במסגרת 'הדף היומי בהלכה', כך שהביקוש הוא אדיר, אנשים רבים רוצים להצטרף ללימוד, חלקם נבחנים חדשים לגמרי שמעולם אל נבחנו קודם לכן ב'דרשו', ואחרים נבחנים חוזרים שהיו ב'דרשו', לפעמים גם בתוכניות אחרות, וכעת

כשביקשנו לשוחח עם הרב חיים שיינברגר, פעיל בכיר ויעיל בארגון 'דרשו', הוא בקושי הצליח לפנות לנו כמה דקות: "העומס פה פשוט מדהים", הוא אמר בהתרגשות ומיהר להמשיך בעיסוקי הדחופים, "בתוך רגע אחד עברנו מחופשת ימי הפסח לפעילות נמרצת, בקצב עבודה מהיר במיוחד, כדי לעמוד בעומסים", הוסיף. "כשזה מתחיל, זה פשוט מתחיל...", אומר לנו הרב שיינברגר, "תמיד לקראת תחילת 'זמן' חדש אני נדהם מהמעבר החד מאפס פעילות במהלך החג לעומס אדיר ברגע שבו אנחנו חוזרים לעניינים לאחר החג. ב'דרשו' קופצים מיד למים העמוקים, ברוך ה'".

את השיחה אנחנו מקיימים ביום שישי, ערב השבת האחרונה: "אתמול 'אסרו חג' נערך חישוב מלגות ליותר מעשרת אלפים מבחנים שהספקנו להעלות למערכות ולעדכן את הציונים עוד לפני החג. בדרך כלל הציונים חוזרים הרבה יותר מוקדם, כשבוע עד שבועיים אחרי המבחן, לכל היותר, אבל כמובן שהפעם זה שונה, כי בחג הפסח כמובן לא עובדים בכלל, וגם בימים שלפני פסח שעות העבודה מצומצמות יותר מטבע הדברים. כבר בתחילת השבוע הקרוב נעדכן עשרות אלפי ציונים נוספים, ממבחני המשנ"ב ושאר התוכניות. "השאיפה שלנו היא שהמכתבים יספיקו להגיע אל הנבחנים

להגיש לפונים את המידע הרחב, ולבצע ביעילות ובמהירות את הרישום הטכני הנדרש. הכל כדי לסלול את הדרך לומדים היקרים שמבקשים להצטרף ללגיונו של מלך ולהיות שותפים בלימוד ההלכה מדי יום".

החליטו לחזור, עם קבלה מחודשת ללמוד יום יום 'דף היומי בהלכה', והגיע לידיעה נרחבת במשנה ברורה בסייעתא דשמיא. "תדרכנו ותגברנו את צוות המוקד הטלפוני שלנו להיות ערוכים לקבל את הפניות הרבות הצפויות לנו בתקופה הקרובה,

תזכורת לנבחני דרשו

מבחני דרשו יתקיימו ביום שישי ל' ניסן, וביום שלישי ד' אייר

מבחן דף היומי קנין תורה מס' 40:

הדף היומי: מסכת נזיר נו. - סוטה כ:

קנין משניות: משניות אבות ה', ג' - כ"א

מבחני הדף היומי בהלכה מס' 14:

משנה ברורה: סימן קי"ט עד סימן קכ"ח סעיף כ"ד

מוסר: שמירת הלשון - חלק ב' פרק י"א - "ויבוא יוסף" עד פרק י"ט - "ועתה נבאר"

מבחן קנין חכמה מס' 40:

ספר חובת הלבבות: שער חשבון הנפש פרק ג' - "ואלה אחי שלושים פנים"

עד שער הפרישות פרק ג' "והכת השניה"

מבחן מסכם 2 דף היומי בהלכה:

משנה ברורה: סימן מ' עד סימן ק"ו סעיף ב'

מבחן קנין ירושלמי מס' 6:

מסכת פאה לז. - סד:

מבחן קנין הלכה מס' 1:

שלב א' - הלכות שבת: סימנים רנ"ג - רנ"ט, שי"ח, ש"א, ש"ב, ש"ו, ש"ז

שלב ב' - הלכות מקואות וטבילת כלים: ביו"ד סי' ר"א, ר"ב, וק"כ.

חזרה על הלכות שבת: רנ"ט, שי"ח, ש"א, ש"ב, ש"ו וש"ז.

(יום רביעי כ"ח בניסן בין השעות 14:30-18:30)

מבחן קנין ש"ס מס' 6:

מסכת ברכות ב. - נזיר נה: (1170 דף)

(יום חמישי כ"ט בניסן תשפ"ג 14:30-18:30)

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

העשיר החליט ללמדו לקח ולהראות לו את הדרך הנכונה... מיד פנה אל היהודי ושאל אותו לשמו ולכתובתו - העשיר החליט לשלוח לו צ'ק על מלוא הסכום של חמישים אלף דולר, ולחתום עליו למטה "רבי שמעון בר יוחאי..."

אב"ד סאנטוב עם שני סיפורים מרגשים על כך שלכל שקל יש את הכתובת המדויקת אליה הוא צריך להגיע, והעיתוי המדויק שבו יקרה הדבר

שליט"א: היה פעם יהודי שנסע למירון - לציון התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי ז"ע לשפוך את שיחו ולפעול שם ישועות. היהודי היה בעל חוב גדול, וכשהגיע לשם והשתטח על ציונו של רשב"י: החל לבכות ולזעוק בקול, רבי שמעון רבי שמעון יש לי חובות של חמישים אלף דולר - אנא ממך - תשלח לי סכום זה של חמישים אלף דולר תיכף ומיד...! היה שם עשיר גדול, שכששמע את זה התרגז מאוד, ושאל את היהודי: מה אתה עושה - אתה זורק על רבי שמעון שישלח לך חמישים אלף דולר? מי אומר שהוא ישלח לך...? אמר לו היהודי - כן! - אני מאמין בכוחו של רבי שמעון, ובטוחני שיפעל במרומים שישלחו לי את מלוא הסכום!

העשיר החליט ללמדו לקח ולהראות לו את הדרך הנכונה... מיד פנה אל היהודי ושאל אותו לשמו ולכתובתו - העשיר החליט לשלוח לו צ'ק על מלוא הסכום של חמישים אלף דולר, ולחתום עליו למטה "רבי שמעון בר יוחאי..." כשהגיע העשיר לביתו, לקח מיד את פנקס הצ'קים, וכתב צ'ק על סכום זה, ושלח אותו לאיש הזה.

כעבור כמה ימים, בדק העשיר את חשבון הבנק שלו, וראה שחסר לו סכום של חמישים אלף דולר! ומשלא זכר שנתן למישהו סכום כזה, רץ תיכף לבנק וצעק על שנעלם ממנו חמישים אלף דולר. אמרו לו פקידי הבנק: הלא אתה בעצמך נתת צ'ק על סכום זה ליהודי פלוני ופלוני! מיד התרגז העשיר ואמר: הלא לא חתמת את שמי על הצ'ק! מיד הראו לו פקידי הבנק את הצ'ק, כשעליו מתנוססת חתימת שמו לתפארה! רואים מזה, שעל ידי מידת האמונה והבטחון של אותו יהודי - הרי שמאותו עשיר עצמו שרצה ללמדו לקח - ממנו עצמו צמחה לו הישועה...

(נעם שיח' סאנטוב - בשלח תשפ"ג)

סיפר לי אברך מעירנו כאן בלייקווד, שפעם אחת נסע לארץ ישראל, וקיבל ממישהו מעטפה עם כסף למסרו להרה"צ רבי מנחם מונדרר זצ"ל אדמו"ר מקאסוב-ירושלים. הלה הגיע לירושלים בסוף השבוע, ובדעתו היה לנסוע לבני ברק על שבת קודש, וחשב שכשיחזור לירושלים אחרי שבת, אז ימסור את המעטפה לרבי מנחם זצ"ל. הוא החל לסדר את חפציו לנסוע לבני ברק - אמנם משום מה - כל אימת שרצה לצאת לדרכו, היה לו עיכוב אחר שמחמתו לא היה יכול לנסוע. הוא התאמץ בכל כוחו ובכל האמצעים שעמדו לרשותו שיוכל להיות על שבת בבני ברק, אמנם העלה חרס בידו, ובלית ברירה נשאר על שבת קודש בירושלים. האברך חשב בלבו, שאם הוא כבר נשאר בירושלים, ילך כבר לרבי מנחם למסור את המעטפה עם הכסף עוד היום בערב שבת.

הוא הגיע לרבי מנחם, וסיפר לו שבמקרה נשאר כאן לשבת אחר שאירעו לו כמה עיכובים בלתי צפויים, ולכן החליט למלאות את השליחות כבר היום, ולהביא אליו את המעטפה שנשלחה אליו מאמריקא. אמר לו רבי מנחם "מי אומר שזה כל כך "במקרה" מה שנשארת כאן, אני ממתין עליך! כי היום בלילה חל יום "חמשה עשר בשבט", והלכתי עכשיו לחנות לקנות דברים לכבוד שבת קודש, אמנם על פירות לכבוד חמשה עשר כבר לא היה לי מספיק כסף, אמרתי למוכר שאחזור בע"ה יותר מאוחר לקנות פירות - כשהקב"ה ישלח אלי מעות כדי לקנותם." תיכף - בנוכחותו - פתח רבי מנחם את המעטפה, ובדק את סכום הכסף שהיה שם, והראה לשליח שיש שם סכום מעות בדיוק כדי שיספיק לו לקנות פירות למאות היהודים שיסעדו אצלו בשבת קודש...

כסף מרבי שמעון

סיפר ידידינו המשפיע המפורסם הגה"צ רבי אלימלך בידרמן

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

אמנם לאחרונה כשהילדים החלו לגדול החליט שאין זה ראוי שהם יראו את אביהם מבטל את זמנו, החליט אפוא להוציא גמרא מהארון ולשבת ללמוד בבית, אלא שבתוך תוכו הוא חש כי הוא מרמה את עצמו ואת בני ביתו

כ"ק מרן אדמו"ר מלעלוב על חינוך באופן של דוגמה אישית, ועל תשובה שהשיב הרה"ק רבי שלמה מזוועהיל זי"ע א' ליהודי שהתלבט אם ראוי 'לרמות' את ילדיו

ובעניין זה שלפעמים חושב אדם לעצמו 'אני כשלעצמי איני נמצא במדרגה זו, להתפלל בכוונה ובהתלהבות, מה הטעם שאעשה דברים ופעולות מן השפה ולחוץ, אך ורק עבור הילדים', שמעתי שפעם נכנס יהודי אל הרה"ק רבי שלמה מזוועהיל זי"ע וסיפר שכאשר היה אברך צעיר, בשובו הביתה בסוף היום היה קורא עיתון ומעביר את זמנו.

אמנם לאחרונה כשהילדים החלו לגדול החליט שאין זה ראוי שהם יראו את אביהם מבטל את זמנו, החליט אפוא להוציא גמרא מהארון ולשבת ללמוד בבית, אלא שבתוך תוכו הוא חש כי הוא מרמה את עצמו ואת בני ביתו, הרי באמת אינו בדרגה זו, וכי ראוי הדבר שילמד רק כדי לתת דוגמה לילדיו?

כששמע הרה"ק את שאלתו השיב לו בתוקף, האם אתה מרמה מישהו, 'דו נארסט?' אין כאן שום שקר, להיפך, זוהי האמת. אם כך היא דרך העולם, שכדי לחנך הילדים יש ליתן להם דוגמה אישית, אם כן השקר הזה הוא אמת לאמיתה!

(גיליון 'אהל מועד' לעלוב, מתוך דברי הספד על האברך היקר שבערכין ר' שמעון נתן נטע בהרה"ח ר' חיים אדלר יבלחט"א, שנלב"ע בחג הפסח תשע"ט.)

נזכר אני שלפני כמה שנים היינו כשבוע ימים באיזה כפר של יהודים ישרי דרך, בבית הכנסת שם ראיתי ילד כבן שמונה שנים עומד ומתפלל 'שמונה עשרה' באופן מיוחד ביותר, בכוונה גדולה, בצורה של דביקות, ידיו על ליבו - כפי שנפסק להלכה, והשתוממתי לראות ילד צעיר כזה מתפלל כך.

כאשר הגיע יום השבת בא הילד לבית הכנסת יחד עם אביו ואזי נפשטה תמיהתי מהיכן בא הדבר לילד צעיר כזה - ראיתי שהאב עומד ומתפלל באותו אופן ובאותו סגנון, בכוונה ובדביקות גדולה. התברר לי כי הילד מחקה את תפילת אביו בדיוק ממש, לכל פרטיה ודקדוקיה.

אותה שעה ראיתי לעיניי המחשה חיה למה שכתוב בכל הספרים כי עיקר החינוך הוא ע"י דוגמה אישית, כמגנט המושך אחריו את הנמצא סביבו. כאשר האב מתפלל כדבעי אז ממילא הבן מתנהג כך אחריו.

וממילא צריך שתהיה לכל אחד אחריות להתפלל כדבעי, וגם אם הוא עצמו אינו במדרגה זו אבל לכה"פ למען חינוך הילדים יעשה כן, כדי שיזכה להעמיד לעצמו 'מהלכים בין העומדים'.

"הבחנתי שכל התלמידים לבושים בצורה נורמלית ומכובדת, ואילו אני לבוש במכנסיים מטולאים, בחליפה דהויה, על ראשי כובע מקומט ולרגלי נעלים קרועות"

כמה גדול כוחה של מחמאה אחת, ואיזה שינוי עצום היא יכולה לחולל - סיפור מעורר מחשבה

בישיבת וולוז'ין. היה זה בראש חודש אלול, בית המדרש היה מלא וגדוש בלומדים. הבחנתי שכל התלמידים לבושים בצורה נורמלית ומכובדת, ואילו אני לבוש במכנסיים מטולאים, בחליפה דהויה, על ראשי כובע מקומט ולרגלי נעלים קרועות.

"התביישתי שיצקו עלי. כל אותו היום וגם בלילה ישבתי בישיבה ולמדתי. חיכיתי ליום המחרת שיגיע. עם שחר נטלתי את המזוודה, שאפילו לא פתחתי אותה מרוב בושה, וצעדתי לכוון תחנת

כשהגיע הגאון רבי איסר זלמן מלצר לירושלים ביקש לפקוד את בית הגאון רבי זליג ראובן בנגיס זצ"ל, שהיה אז רבה של ירושלים וראש בית הדין של 'העדה החרדית', וכשנכנס החלו דמעות זולגות על מורד לחייו. שאלו הרב בנגיס, למה אתה בוכה?

לנוכח פליאתו הגדולה של הרב בנגיס, פתח רבי איסר זלמן בסיפור שאירע עשרות שנים קודם לכן:

"הורי היו עניים מרודים", סיפר הגרא"ז מלצר. "בהגיעי לישיבת

”ראש הישיבה הוסיף ואמר, כי ככל הנראה בחור זה יצמח ויהיה רב גדול בישראל!”

”ואני, שהיה בדעתי לעזוב את הישיבה ולחזור הביתה”, ממשיך הרב מלצר לספר, ”שאבתי עידוד גדול מהדברים. באותו הרגע נטלתי את המזוודה וחזרתי לישיבה.

”אמרתי לעצמי: ’וכי מה אכפת לי מה יאמרו על החליפה שלי, על הכובע שלי, העיקר שהנצי”ב שיבח את התשובה שלי, ותולה בי תקוות להיות גדול בישראל. חזרתי לישיבה, בזכות אותו בחור, שמילות העידוד שלו נפלו על אוזני כטל תחיה.

”שמו של אותו בחור” - סיים רבי איסר זלמן את דבריו - ”היה זליג ראובן בנגיס!

(מעובד מתוך ’כבודם של ישראל’)

הסוסים והעגלות, כשכוונתי היתה לחזור הביתה. לא הייתי מסוגל ללמוד במקום שכולם מסתכלים עלי כעל מישהו לא נורמלי!

בעודי ממתין בתחנה, ניגש אלי בחור מתלמידי הישיבה ושאל אותי: ’קוראים לך, אולי, איסר זלמן?’ השבתי בחיוב.

”דע לך שראש הישיבה, הנצי”ב (רבי נפתלי צבי ברלין), אינו מתלהב כל כך מהר מבחורים חדשים. אתמול בלילה הוא עבר במשך הלילה משולחן לשולחן בין תלמידי הישיבה ושאל קושיה על דברי הגמרא הנלמדת בימים אלו בישיבה. אף אחד לא הצליח לענות לו עליה תשובה שתניח את דעתו.

”רק אחד הצליח, כך סיפר ראש הישיבה. הוא סיפר לנו שהגיע היום בחור חדש וצעיר לימים, בשם איסר זלמן, שענה לו תשובה הגיונית, ישרה ושכלית.

ה'ישמח משה' נפל תחתיו והתעלף!! הסוכבים אותו היו בטוחים שהוא התעלף מרוב שמחה והתרגשות למראה דמותו הטהורה של חתנו האהוב. הם מיהרו לעורר אותו מעלפוננו, ושמעו אותו נאנח באכזבה עמוקה: "הוא לא הגיע. הוא עוד לא הגיע... זה לא הוא!!"

מה קרה כשהצליחו להניא את מרנא החפץ חיים מלנסוע להתייעצות דחופה עם מרן הגאון בי חיים עוזר גרודזינסקי?

של אורח בשמחה גדולה כל כך, ודאי מדובר במשיח שבא לגאול את עם ישראל.

המשיח הגיע!!

הגאולה כבר כאן!!

הוא מיהר ללבוש את הקפוטה השבתית שלו, חבש את ה'שטריימל' לראשו, ומיהר לרוץ לקראת המשיח, כששמחה גדולה מציפה אותה, ונהרה של אור שפוכה על פניו.

והנה נפתחת דלת הכרכרה, וממנה נשקפות פניו הטהורות של הצדיק רבי אריה לייב ליפשיץ.

ה'ישמח משה' נפל תחתיו והתעלף!!

הסוכבים אותו היו בטוחים שהוא התעלף מרוב שמחה והתרגשות למראה דמותו הטהורה של חתנו האהוב.

הם מיהרו לעורר אותו מעלפוננו, ושמעו אותו נאנח באכזבה עמוקה: "הוא לא הגיע. הוא עוד לא הגיע... זה לא הוא!!".

הרה"ק רבי משה טייטלבוים, בעל ה'ישמח משה', היה חמיו של הרה"ק רבי אריה לייב ליפשיץ בעל ה'אריה דבי עילאי'.

ה'ישמח משה' התגורר בעיירה אוהעל, ואילו בתו היחידה ובעלה, התגוררו בעיירה וישניצא שהיתה מרוחקת מאוד משם, ובה כיהן כרב העיר.

חיבה גדולה שררה בין השניים, החם והחתן, אך המרחק הרב לא אפשר להם לראות זה את זה במשך תקופות ארוכות מאוד.

ה'ישמח משה' היה מצפה בכל רגע לביאת המשיח ולגאולתו השלמה של עם ישראל. מספרים עליו שמדי ערב, כשהיה שוכב לישון, היה מורה לבני הבית שאם הם ישמעו תקיעת שופר, שימהרו להעיר אותו, כי אולי יהיה זה השופר של המשיח, כמו שכתוב "ביום ההוא (יום הגאולה) יתקע בשופר גדול".

ביום מן הימים הגיעה בשורה משמחת לביתו: חתנו הקדוש נמצא בקרבת מקום לצורך שליחות ציבורית, ובכוונתו לנצל את ההזדמנות כדי להיכנס לביקור אצל חמיו הגדול.

בני הבית ששו ושמוחו, ומיהרו להכין את הבית, לבשל ולאפות לכבודו של האורח הדגול והאהוב, ואילו אביהם, היה שקוע כדרכו בלימוד התורה, ולא שם לב בכלל לכל התכונה שמסביב.

כשנראתה הכרכרה הרתומה לסוסים, ועליה ישוב האורח הנכבד, גדלה השמחה עד אין קץ, ואחד מבני הבית מיהר לחדר בו ישב בעל ה'ישמח משה' ועסק בתורה.

"הוא הגיע!! הוא הגיע!!", שאג בשמחה.

ה'ישמח משה' היה בטוח בכל לבו שאם מבשרים לו על בואו

בשנותיו האחרונות של מרנא ה'חפץ חיים', כאשר כבר עבר את גיל תשעים, שהה באחת השבתות במקום נופש בחברת בחורים רבים מיישיבות רבות. הוא דרש לפניהם בענייני ארץ ישראל והגאולה, ובין דבריו הביא את הפסוק "ויזעקו ותעל שוועתם אל האלוקים מן העבודה", המלמד שיש לזעוק אל ה' על דבר הגאולה. אם כן אפוא למה אנו שותקים ולא עושים בזה כלום? - החל לשאול, ותוך כדי הדברים התרגש ביותר והחליט

להתחיל מיד בפעולה.

חסרה עוד מחצית השעה עד לצאת הכוכבים.

הוא חיכה בקוצר רוח לצאת השבת, ואז צווה להתפלל במהירות, שלח לקרוא לאחד מחתניו, וביקש לשכור מיד עגלה כדי לנסוע לוילנא, לרשכבה"ג רבי חיים עוזר גרודזינסקי זצ"ל, ולהתייעץ אתו מה אפשר לעשות להחשת הגאולה.

חתנו חשש מאוד מפני נסיעה כזו, שהיתה מסוכנת ביותר לבריאותו. בחוץ ירד שלג ונשבו רוחות עזות שעלולות להביאו לסכנת חיים. הוא ניסה להציע, שבמקום לנסוע לוילנא, יזמינו אליו את שר התורה, הגאון רבי שמעון שקופ ועוד כמה מגדולי התורה שבדור, ובמקום יתייעצו על כך.

ה"חפץ חיים" גער בו: "הזמנתיך כדי לתקן ולא לקלקל!".

בקושי רב הצליח חתנו לשכנע אותו לדחות את הנסיעה למחרת.

למחרת הזמין ה"חפץ חיים" את העגלון בעצמו לנסיעה לוילנא.

לרוע המזל לא היה בעל הכרכרה בביתו, והנסיעה נדחתה למחרת היום, ומשם כבר "חליף שעתא ולא זימנה" (כפי שאמר האר"י לתלמידו רבי חיים ויטאל, מובא ב"בן יהודע" בפירושו על מסכת סנהדרין) - חלפה השעה שהיתה מסוגלת לישועה ונדחתה לזמן אחר.

(מתוך 'האור לחיים' - ש"ש פסח תשפ"א)

דקה מתוקה - שישים שניות מרתקות על הדף היומי

מה יעין האדמו"ר מסאטמר לבעל דין כדי להיפטר משבועה?

סוטה דף כ'

יש לה זכות היתה תולה לה

של האדמו"ר מסאטמר. השמועה אודות היותו פשטה בחוצות, ותהום כל העיר.

כעבור שעה או שעתים, הגיע אחד מבעלי הדין לבית האדמו"ר, לקבל את ברכת תודתו עבור הסכום ששלח. עוד הוא מדבר, והנה מגיע בעל דין השני, וגם הוא כקודמו, מחכה לתודתו של האדמו"ר, עבור נדבת לבו ותרונו הנכבדה, וכי לא הוא וויתר על סכום כה רב, אני הוא המוותר, צעק לבעל דינו, המצוה כולה שלי. וכך נוצר דין תורה מחודש, לא על הכסף, רק על זכות המצוה, של מי היא.

כאשר שמע זאת האדמו"ר מסאטמר אמר להם בפיקחותו, דעו לכם, שמוכן אני לדון דין זה, ולהוציא משפט צדק, התנא אומר בפרקי אבות "מצוה גוררת מצוה", ובכן, רצונכם לדעת זכות המצוה של מי היא, הבה נראה, מי מכם מוכן להוסיף סכום כסף לצורך המצוה, מי שיוסיף, סימן הוא, שלו זכות המצוה הראשונה. (בדידי הוה עובדא)

מסופר על רבינו הקדוש מסאטמאר זי"ע, שבמשך שנות המלחמה היה נוסע וטורח רבות למען הצלת נפשות ופדיון שבויים מגיא ההריגה ר"ל, וחלק ניכר של עיסוקו היה כרוך בסכומי הון תועפות. והנה פעם אחת, התדיינו שני אנשים והסתכסכו אודות סכום נכבד, והלכו שניהם בפני בית הדין המקומי לדין תורה. בהמשך הדיונים, חייבו הדיינים את אחד מבעלי הדינים שישבע. נכנס הלה אל האדמו"ר מסאטמר, ושאל בעצתו כיצד יוכל להתחמק מן השבועה. ענה רביה"ק אין כאן מקום להתחמק, רק זאת תוכל לעשות, לוותר על התביעה והכסף, כי אז תתפטר מהשבועה.

שלח האיש לומר לבעל דינו, כי היות והאדמו"ר מסאטמר טורח עכשיו לצורך מצוות פדיון שבויים והצלת ישראל, וגם עלינו בוודאי יטיל סכומים אדירים, אולי מן הנכון שנוותר שנינו על התביעות ועל הטענות, ונמסור את הכסף לצרכי הצדקה שלו. חבירו הסכים להצעתו, אמרו ועשו, והסכום הועבר לידי

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

בעומדן לברך ברכת כהנים - שים לב אם ישנם מתפללים העומדים בסוף בית הכנסת!

- לא יברך ברכת כהנים, ויצא מבית הכנסת לפני ברכת 'רצה'. ולכתחילה צריך שכל הקהל ישמעו את קולו של הכהן, ולכן אם ישנם מתפללים העומדים במרחק ממנו, עליו להגביה את קולו באופן שישמעו גם הם.

[שו"ע קכח, יד, ומשנ"ב נ רנג; בו"מ דרשו, 72]

בציווי של ברכת כהנים נאמר: "אָמור לָהֶם", ודרשו חז"ל שברכת כהנים צריכה להאמר "כאדם שאומר לחברו", ואחד הפרטים באמירה כזו היא - שהדברים אינם נאמרים בלחש אלא בקול בינוני. ולפיכך, כהן שקולו צרוד או חלוש, ואינו יכול להשמיע קולו אף לתשעה מהקהל העומדים בסמוך אליו

כיצד ינהג כהן חלש שאין בכחו לעמוד או להגביה את ידיו לאורך כל הברכה?

ואם אינו יכול לעמוד לאורך כל הברכה, רשאי להישען לחלוטין בין מילה למילה. וכהן שאינו מסוגל להגביה ידיו או לעמוד אף בשעת אמירת מילות הברכה - לא יברך, ויצא מבית הכנסת לפני ברכת 'רצה'.

[שו"ע קכח, יד, ומשנ"ב נא-נב; בו"מ דרשו, 69-70]

כפי שלמדנו, ברכת כהנים מכונה 'נשיאת כפים' על שם הגבהת הידים בשעת הברכה, שהיא חובה. וכהן שאין באפשרותו להגביה את ידיו לאורך כל הברכה, רשאי להנמיכן בין מילה למילה. כמו כן, חובה על הכהן לעמוד בשעת הברכה; ולכל היותר רשאי להישען על דבר מה באופן שאם ינטל המְשַׁעֵן לא יפול.

הדרישות המיוחדות של ברכת כהנים שבגללן לא חל עליה דין 'שומע כעונה'

עשרה', שהבקי בה אינו יכול לצאת ידי חובה בשמיעה מפי אחר. ג. ברכת כהנים נאמרת דווקא בלשון הקודש, ומעלת קדושת הלשון קיימת רק בדיבור בפועל, ולא ב'שומע כעונה'.

[בו"מ דרשו קכח, 66]

את ברכת הכהנים מברך כל כהן בנפרד, ואין האחד מוציא את חברו ידי חובה מדין 'שומע כעונה', והאחרונים כתבו טעמים שונים לדבר: א. כאמור לעיל, ברכת כהנים צריכה להאמר "כאדם שאומר לחברו", ובקול הנשמע לקהל, ולא ניתן לקיים זאת באמצעות 'שומע כעונה'. ב. ברכת כהנים היא כתפילת 'שמונה

* הכהנים מתחילים את הברכה כשפניהם אל ארון הקודש, ומסתובבים, ומסיימים אותה כשפניהם אל הציבור. ונחלקו הפוסקים אם יסתובבו לפני המילה "וציונו", או לפני המילה "באהבה".

* ברכת כהנים מכונה 'נשיאת כפים', משום שצורת הברכה היא באופן שכפות הידים מוגבהות כלפי מעלה. ונחלקו האחרונים אם צריך להגביה את כל היד כולל הזרוע, או רק את כפות הידים.

* חובה להקריא לכהנים את פסוקי ברכת כהנים מילה במילה, והמקריא יקרא מתוך סידור; ואם לא הקריאו להם - יש מהאחרונים שכתב כי בדיעבד יוצאים ידי חובה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

אילו משקאות מותר לשתות לפני תפילת שחרית?

בקבוצת אנשים היושבת בחדר הקפה של בית הכנסת; מחשש שיפליגו בשיחה ויאחרו את זמני קריאת שמע ותפילה, ומטעמים נוספים.

והשתיה המותרת - מותרת גם בשבת וביום טוב, כיון שחובת 'קידוש' אינה חלה (על אדם בריא שאינו מוכרח לאכול ולשתות לפני התפילה) עד לאחר תפילת שחרית.

[שו"ע פט, ג, ומשנ"ב כב-כג; בו"מ דרשו, 29 ו-31; וראה שם רפט, 8]

אסור לאכול ולשתות לפני תפילת שחרית, אולם מותר לשתות מים. וכן מותר לשתות קפה ותה ללא סוכר וחלב. והמנהג מקדמת דנא לשתותם עם חלב, והורו הפוסקים שהדבר מותר; ועוד הורו, כי בזמננו שמקובל בכל מקום לשתותם עם סוכר, וקשה להימנע מכך, מותר לשתותם אף עם סוכר. ויש שהורה, כי מותר לשתות גם משקאות קלים ומוגזים, אך משקאות חשובים, כגון יין ובירה - אסורים. ואף את המשקאות המותרים, אין לשתות בַּחֲבוּרָה, כגון

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפוח בכל יום' לתיבת המייל שלך

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il